

Norsk kulturråd Prosjektnotat

Møtepunkt - et prosjekt der unge møter samtidskunsten

Innledning

I strategiplanen for Norsk kulturråd perioden 2006 – 2009 er ett av tre overordnede mål å ”heve kvaliteten på kunst og kultur for og blant barn og unge”. Som en del av arbeidet med å innfri dette målet understreker Barne- og ungdomskulturutvalget i sin virksomhetsplan behovet for at Kulturrådet initierer og utvikler prosjekter med forankring i kunstmiljøene. I den sammenheng ble det avholdt et møte 22.09.06 i Norsk kulturråd med representanter for Faglig utvalg for barne- og ungdomskultur og Faglig utvalg for billedkunst og kunsthåndverk, der ideer og muligheter for å utvikle et felles prosjekt innen visuell kunst ble diskutert.

Følgende notat er et forslag til et slikt felles prosjekt. Prosjektet retter seg mot ungdom i alderen 15 til 19 år og *har som mål å synliggjøre og skaffe erfaringer om møter mellom samtidskunst/samtidskunstnere og ungdom gjennom en serie med kunstproduksjoner*. Det er flere grunner til at ungdom i alderen 15 til 19 år er valgt som målgruppe. Kulturrådet mottar svært få søknader på området visuell kunst rettet mot ungdom. I tillegg kommer at mens den Kulturelle Skolesekken (DKS) tilbyr barn i grunnskolealder et kunsttilbud, følges ikke dette tilbudet opp for elever i videregående skole¹.

Faglig kontekst

Aspekter ved ungdomskultur som hiphop, skating og dataspill og ungdoms bruk av byrommet, fascinerer mange samtidskunstnere og er et tilbakevendende tema i verk og utstillinger. Et nylig eksempel er fotoutstillingen "Skate culture" ved Preus museum, der kunstnere gjennom fotomediet har undersøkt rullebrettkulturen som subkultur. Fascinasjonen viser seg også gjennom måten kunstnere etterligner eller lar seg inspirere av visuelle uttrykksformer knyttet til urban ungdomskultur som graffiti. En rekke kunstnere har i tillegg latt seg fascinere av ungdommers liv og væremåter og gjør dette til tema i sine verk. Et eksempel her kan være billedkunstneren Bodil Furu og hennes lydverk med tittelen "5X17". Fem 17-åringer samtaler i dette verket med kunstneren om liv, død, moral og politikk. Ungdommenes svar er klippet sammen til en usammenhengende lydcollage der de forsvinner som individer, men framtrer med skråsikre svar på det meste - som et slags "femhodet ungdomstroll".

Kunstverk og utstillinger om ungdomsliv og ungdomskultur gir kunstpublikummet anledning til å oppleve og reflektere over aspekter ved det å være ung på nye og uventede måter. Prosjektet "Møtepunkt" har imidlertid et annet mål enn å bidra til en form for refleksjon om ungdom rette mot et voksent publikum. "Møtepunkt" tar

---

¹ Fra og med 2007 har regjeringen vedtatt å utvide DKS til også å omfatte elever i videregående skole. Det er i første omgang snakk om å gjennomføre pilotprosjekter i 5-8 fylkeskommuner.

utgangspunkt i at mange av de praksiser eller arbeidsmåter som preger samtidskunsten i dag - som interaktiv kunst, sosialt og politisk engasjert kunst, eksperimentell bruk av digitale medier og annen teknologi, steds spesifikk kunst og/eller relasjonell kunst - åpner for anledninger til at ungdom selv kan få møte, oppleve og få en direkte erfaring med hva samtidskunst er. Å skape rom og anledninger for møter mellom unge og samtidskunsten gjennom å ta i bruk slike praksiser og/eller kunstgenre, er en hovedtanke bak prosjektet.

Et eksempel på en kunstnergruppe som har jobbet med ungdom på en måte som ligger innenfor det vi her tenker oss, er gruppen New Meaning. De har i flere år arbeidet med kunstprosjekter der målet er å gi stemme til (voksen) ungdom med minoritetsbakgrunn i offentligheten gjennom radioproduksjon og magasinproduksjon. Et annet eksempel er kunstneren Hans Hamid Rasmussen som inviterte elever ved den videregående skolen i Levanger til å delta i et kunstprosjekt (som en del av LevArt) der de har jobbet med temaet identitet gjennom å utforme egne logoer på hans syverksted, samtidig som de fikk formidlet innsikt i steds spesifikk og relasjonell kunst.

Det kan imidlertid virke som om kunstprosjekter der kunstnere møter eller involverer ungdom direkte er mindre synlige og vies mindre oppmerksomhet i kunstoffentligheten og på kunstinstitusjonenes vegger, enn kunstverk og utstillinger der ungdomsliv og ungdomskultur er tema. Dette gjør at kunnskapen og erfaringene fra slike prosjekter i liten grad er kjent. En annen hovedtanke bak prosjektet er derfor at det foreligger et behov for å prøve ut, skaffe erfaringer om og synliggjøre kunstprosjekter der unge møter samtidskunsten.

Prosjektets hovedmål

Prosjektet "Møtepunkt" har som hovedmål å utforske samtidskunstens muligheter i møte med de unge. Tanken er å nå dette målet gjennom å initiere en serie med kunstproduksjoner som alle skal være ledet og gjennomført av profesjonelle kunstnere. Samtlige produksjoner skal gi rom og anledninger for direkte møter med og/eller involvering av ungdom, men akkurat hvordan eller på hvilken måte må det være opp til kunstneren å velge. Slik vil serien med kunstproduksjoner samlet sett kunne gi erfaring og kunnskap om ungdoms møter og opplevelser med ulike kunstuttrykk og kunstgenre eller kunstpraksiser.

Idédugnadsmøte

Gitt en situasjon der det foreligger lite kunnskap om erfaringer fra tidligere kunstprosjekter der kunstnere jobber direkte med ungdom, ønsker Kulturrådet å innlede prosjektet med et idédugnadsmøte i løpet av mars-april 2007. Til idédugnadsmøtet inviteres kunstnere, kuratorer, formidlere og andre aktuelle aktører til å presentere sine erfaringer og være med og diskutere utfordringer knyttet til kunstprosjekter som involverer ungdom.

Hensikten med møtet er å få synliggjort og diskutert noen av de utfordringene og dilemmaene som knytter seg til kunstprosjekter som involverer ungdom. Hva slags erfaring har eksempelvis kunstnere når det gjelder interesse for og rekruttering til deltakelse i kunstprosjekter blant ungdom? Er det stor forskjell på å gjennomføre

kunstprosjekter innenfor og utenfor skolens institusjonelle ramme? Hvilke arenaer benyttes for prosjekter som foregår utenfor skolen?

Kan kunstprosjekter som involverer ungdom også være interessante for kunstfeltet - f.eks som en form for sosialt engasjert eller relasjonell kunst? Eller er gapet mellom ungdommers og kunstfeltets praksiser og interesser så stort at dette ikke lar seg forene? Er dette grunnen til at relativt få slike prosjekter formidles/stilles ut på de etablerte kunstinstitusjonene?

Det er videre ønskelig å få innspill til hvordan Kulturrådet eventuelt kan gjennomføre et større, landsdekkende prosjekt der ungdom og samtidskunst møtes. Bør det legges opp til et kuratordrevet prosjekt, eller er det mer hensiktsmessig å lyse ut midler med oppfordring til kunstnere og kunstinstitusjoner over hele landet om å søke støtte til gjennomføring av en eller flere kunstproduksjoner?

Mars 2007

Mariann Komissar